

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ”
(для бакалаврів, магістрів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено ст. викладачем кафедри банківської та страхової справи
Чередніченко Н. І.

Затверджено на засіданні кафедри банківської та страхової справи
(протокол № 11 від 18.04. 08.)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чередніченко Н. І. Навчальна програма дисципліни “Міжнародна інвестиційна діяльність” (для бакалаврів, магістрів) – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Міжнародна інвестиційна діяльність”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Об'єктивне посилення загальних тенденцій глобалізації та інтернаціоналізації світогосподарських процесів, структурні зрушення у світовому господарстві, формування різноманітних форм виробничо-інвестиційної та фінансової взаємозалежності між країнами вимагають ретельного розгляду різних аспектів міжнародної інвестиційної діяльності та її впливу на економіку країн, що виступають донорами і реципієнтами капіталу.

Мета курсу — вивчити закономірності міжнародної інвестиційної діяльності, її мотивацію, стратегію, особливості організації і механізми функціонування компаній та їх вплив на економіку країни. Основними завданнями курсу є:

- 1) ознайомитися із загальними тенденціями розвитку світового господарства та їх впливом на активізацію інвестиційної діяльності компаній;
- 2) сформувати розуміння на основі фундаментального вивчення теорій вивозу капіталу, мотивації та факторів, що обумовлюють активізацію міжнародної інвестиційної діяльності;
- 3) систематизувати знання щодо структури міжнародного інвестиційного ринку, сутності, видів та форм міжнародних інвестицій, їх місця та ролі у міжнародному бізнесі;
- 4) систематизувати знання щодо суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності та розуміння особливостей їх функціонування на міжнародному ринку;
- 5) ознайомити з принципами та методами, нормативно-правовим забезпеченням регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному рівнях;
- 6) сформувати необхідні навички для аналізу, оцінки і прийняття рішень щодо реалізації різних форм міжнародної інвестиційної діяльності.

Навчальна програма із дисципліни “Міжнародна інвестиційна діяльність” розроблені відповідно до програми курсу “Міжнародна інвестиційна діяльність” для студентів напряму підготовки 050 “Економіка і підприємництво” освітньо-кваліфікаційних рівнів “бакалавр” та “магістр”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності
1	Інвестування в системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію
2	Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі. Теорії міжнародного інвестування
	Змістовий модуль II. Характеристика особливостей форм міжнародної інвестиційної діяльності
3	Місце транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності.
4	Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій
5	Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування
6	Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності
7	Особливості реалізації міжнародної інвестиційної діяльності в Україні
Разом годин: 144	

ЗМІСТ
дисципліни
“МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ”

Змістовий модуль I. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 1. Інвестування в системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію

Економічна сутність інвестицій. Види та форми інвестицій. Систематизація міжнародних інвестицій. Фінансові та реальні інвести-

ції. Основні суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Інституційні інвестори на міжнародному ринку. Транснаціональні та багатонаціональні компанії. Фінансово-кредитні установи у міжнародному інвестуванні. Банківські установи. Інвестиційні фонди й інвестиційні компанії. Венчурні фонди. Страхові компанії. Лізингові компанії.

Міжнародний інвестиційний ринок. Факторні, товарні та фінансові ринки. Інвестиційний ринок та його інфраструктура. Ринкова модель інвестиційного проекту. Грошовий ринок. Ринок позичкових коштів та ставка відсотка. Попит та пропозиція на ринку капіталів. Міжнародні взаємозв'язки: мобільність капіталу, валютні курси та дохідність фінансових активів.

Фактори міжнародного інвестування. Фактори, що обумовлюють активізацію міжнародного виробництва: лібералізація, технологічні зміни, зростання конкуренції. Типи систем міжнародного виробництва. Детермінанти розміщення міжнародного виробництва (лібералізація економічної політики, технологічні зміни, інновації в управлінні та організації виробництва). Глобалізація світової економіки. Регіоналізація. Кластерізація (групування) країн. Глобалізація світової фінансової системи. Технологічні інновації і трансформація світової економіки. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Країни, які беруть інвестиції, та країни базування. Мотивація партнерів з інвестиційної діяльності.

Прямі та портфельні інвестиції. Горизонтальні та вертикальні прямі інвестиції. Кількісні критерії прямих інвестицій. Форми прямих інвестицій (експорт власного капіталу, реінвестовані прибутки, внутріфірмові трансфери). Інвестиційні цілі прямого інвестування (засновницькі, доповнюючі, зміцнюючі, раціоналізаторські інвестиції). Особливості інвестиційного циклу прямих інвестицій. Динаміка прямих інвестицій (доларова та балансова вартість).

Основні форми виходу на зарубіжні ринки. Глобально-економічні, загальноекономічні, ресурсно-економічні та політико-економічні фактори, які впливають на вибір стратегії інвестування. Екстернальні та інтернальні чинники та їх вплив на формування інвестиційних стратегій фірми. Стратегії країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції. Стратегії країн, які беруть інвестиції. Кількісний аналіз світових потоків прямих інвестицій. Центри вивозу та вкладання капіталу. Індекс припливу в країни прямих іноземних інвести-

цій, ЮНКДАТ-індекс стану припливу прямих іноземних інвестицій, ЮНКТАД-індекс потенційного припливу прямих інвестицій.

Література: основна [17–19; 22; 24–28; 32; 34; 37; 43];
додаткова [49–51; 53; 55; 61; 62; 64; 74]

Тема 2. Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі. Теорії міжнародного інвестування

Макроекономічний, мезоекономічний та мікроекономічний рівень аналізу іноземного інвестування. Портфельні теорії іноземного інвестування. Теорія факторних пропорцій Хекшера-Оліна. Теорія граничної ефективності інвестування діяльності нефінансових фірм (Кейнс, Торбін).

Неокласичні теорії іноземного інвестування (позитивна та нормативна). Теорія ринкової влади Гаймера. Теорія монополістичних переваг Кіндлбергера. Теорія життєвого циклу продукту Вернона. Концепції життєвого циклу галузі. Теорія конкурентних переваг М. Портера. Детермінанти національних конкурентних переваг за Портером. Теорія інтерналізації (Баклі, Кесон, Рагмен). Біхевіористська теорія транснаціональних корпорацій. Модель ERPG X. Перлмутера. Теорії олігополістичної реакції.

Еклектична парадигма Дайнінга. Стратегічні модулі Дж. Дайнінга. Модель OLI (переваги власності, переваги інтерналізації, переваги розміщення).

Література: основна [26; 29–34];
додаткова [51; 52; 61; 67; 76; 77; 84]

Змістовий модуль II. Характеристика особливостей форм міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 3. Місце транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності

Сутність транснаціоналізації. Критерії визначення транснаціональної компанії. Модель ТНК: материнська компанія і зарубіжні філії. Відділення, дочірня компанія, асоційована компанія в структурі ТНК. Масштаби діяльності транснаціональних корпорацій. Кількісні показники вимірювання транснаціональності компаній (ін-

декс транснаціональності компаній — TNI, індекс розповсюдження мережі — NSI, Індекс транснаціональності країн, що беруть — ТІНС). Середовище транснаціонального бізнесу.

Шляхи виходу на зовнішні ринки: створення нових виробничих потужностей чи придбання вже існуючих місцевих потужностей. Транскордонне злиття та поглинання. Форми злиття (консолідація, установче злиття). Форми поглинання (іноземного філіалу, місцевої фірми).

Фактори, що впливають на вибір шляху виходу на ринок: рівень економічного розвитку країни, інвестиційна політика країни. Інституційна база. Фактори, що впливають на посилення процесів транскордонного злиття та поглинання: технологічні зміни, лібералізація інвестиційних режимів та регулювання, фінансові зміни.

Види транскордонного злиття та поглинання (за спорідненістю галузей: горизонтальні, вертикальні, конгломеровані; за обсягом контролю: повні поглинання, угоди з переважним контролем, рівноправні злиття, міноритарні поглинання; за формою оплати: угоди з оплатою акціями, угоди з оплатою акціями та готівкою, угоди з оплатою готівкою; за узгодженістю інтересів: погоджене, небажане; за стратегічною метою: злиття з метою зростання, з метою захисту, внаслідок приватизації, внаслідок банкрутства; за ступенем інтеграції підприємницьких структур: з мінімальною інтеграцією, колаборативні угоди, реконструкційні угоди тощо). Мотиви основних функціональних типів транскордонних злиттів та поглинань.

Література: основна [20; 21; 24; 25; 27; 32; 34; 35; 38; 40; 44];
додаткова [47; 51; 83]

Тема 4. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій

ТНК — шукачі ринків, ТНК — шукачі сировини, ТНК — шукачі виробничої ефективності, ТНК — шукачі знань, ТНК — шукачі політичної стабільності. Моделі орієнтації ТНК — етноцентрична, поліцентрична, регіоцентрична, геоцентрична. Наступальні стратегії. Види захисних стратегій ТНК (опертя на інновації, економія на масштабах діяльності, глобальне сканування). Зрілі та старіючі ТНК. Еволюція стратегій розвитку міжнародного виробництва (традиційна стратегія (створення філій), стратегія простої інтеграції, комплексної

інтеграції). Форми і риси зв'язків з національними фірмами країн, що беруть капітал (прямі, зворотні, горизонтальні зв'язки).

Еволюція форм операцій транснаціональних корпорацій. Спільні підприємства: переваги і недоліки. Стратегії ТНК, що обумовлюють утворення спільних підприємств (продуктова диференціація, раціоналізація виробництва, контроль над сировиною, наукові та дослідні роботи). Контрактні форми діяльності на міжнародному інвестиційному ринку (будівельні роботи за підрядними угодами, добування сировини за підрядними угодами, лізингові контракти, франчайзинг, науково-технічні і ліцензійні угоди, контракти про управлінську допомогу, купівля і продаж товарів за субконтрактними угодами, інженерне консультування).

Література: основна [19; 32–35; 39];
додаткова [46; 63; 67; 71; 76; 77]

Тема 5. Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування

Сутність та структурні елементи світового фінансового ринку. Міжнародні ринки боргових зобов'язань. Міжнародні ринки титулів (прав) власності. Міжнародні ринки похідних фінансових інструментів. Транснаціоналізація банківських операцій: концентрація фінансового капіталу. Міжнародне фінансування операцій ТНК. Стратегія короткострокового фінансування. Внутрікорпоративне фінансування. Фінансування банківських установ. Фінансування небанківських установ (розміщення комерційних паперів – короткострокових простих векселів). Євровалютні інструменти короткострокового фінансування (євроноти, єврокомерційні папери). Довгострокове фінансування (внутрішні та зовнішні джерела) Фінансування за рахунок випуску облігацій, акцій. Крос-лістинг. Депозитарні розписки. Єврооблігаційні позики.

Ознаки та причини активізації міжнародних портфельних інвестицій (лібералізація та дерегуляція фінансових ринків, зниження ризиків інституційних інвесторів за рахунок міжнародної диверсифікації, додаткові джерела фінансування за рахунок збільшення обсягу ринку євровалют, модернізація міжнародних фондових бірж).

Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів. Міжнародні фондові ринки. Фундаментальний та технічний аналіз фондових інструментів. Фінансові коефіцієнти оцінки акцій (співвідношення ціни та доходу на акцію, ціни та обсягів продажу на акцію, ціни та балансової

вартості активів). Фондові та біржові індекси. Сутність та порядок обчислення індексів зміни курсу акцій. Характеристика іноземних (Dow Jones Index, Actuaries Share, NIKKEY тощо) та українських фондових індексів (КАС, ПФТС, WOOD тощо).

Стратегії управління портфелем цінних паперів. Активний стиль управління портфелем і його стратегії (стратегія “акцій росту”; “недооцінені акції”; стратегій “вибір сектору” тощо). Методи пасивного управління портфелем. Диверсифікація. Процентний ризик. Керування активами і зобов’язаннями. Індексний портфель. Хеджування портфеля. Оцінка ефективності керування портфелем.

Ризики портфелів цінних паперів; ризики пов’язані з інвестуванням у фінансові активи (фінансові ризики: кредитні ризики (відсотковий, ризик ліквідності, інфляційний ризик, валютний ризик). Співвідношення ризику і доходу. Систематичні та несистематичні ризики. Методи вимірювання ризиків портфельних інвестицій (середньоквадратичних стандартних відхилень — коваріації і варіації, бета-коефіцієнт, модель оцінки капітальних активів — CAPM, лінії надійності ринку тощо).

Інститути спільного інвестування (інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, довірчі товариства) як суб’єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Класифікація ICI. Компанії з управління активами. Структура активів інститутів спільного інвестування (диверсифікованих, недиверсифікованих, венчурних).

Література: основна [5; 7; 12; 15; 19; 22; 23; 28; 32–34; 37; 38; 42; 44];
додаткова [47; 48; 65; 68; 70; 72; 73; 80; 82; 83; 85; 88]

Тема 6. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Потенціал впливу іноземних інвестицій на процеси відтворення. Переваги залучення інвестицій порівняно до використання зовнішніх кредитних ресурсів. Прямі інвестиції і міжнародний рух технологій. Організаційні форми передачі технологій (ліцензійна угода, інжинірингова угода, управлінські контракти тощо). Розвиток людських ресурсів. Вплив прямих інвестицій на структуру споживання. Експортні операції транснаціональних компаній: розширення доступу на зовнішні ринки.

Форми регулювання взаємодії суб’єктів інвестиційного процесу у міжнародній економіці. Макроекономічне регулювання інвестицій-

ного процесу та політика держави щодо іноземних інвестицій. Лібералізація інвестиційних режимів (укладання двосторонніх договорів, угод про уникнення подвійного оподаткування). Вимоги “відкритого режиму”: поліпшення умов конкуренції (пом’якшення державної політики місцевих закупівель), зменшення ринкових обмежень (тарифів, квот, цінового контролю), вдосконалення юридичних аспектів, поліпшення регуляторного процесу (проведення моніторингу іноземних проектів ефективніше і з меншими витратами, створення механізму “однієї інстанції”, зменшення і раціоналізація місцевого державного регулювання), зменшення наявних вимог (розміру репатріації з країни дивідендів, прав або розмірів володіння землею, місцевих квот на постачання, обов’язкового експорту тощо).

Форми впливу держави на інвестиційну діяльність (прямі і непрямі). Інструменти впливу на іноземні інвестиції пов’язані з торговельними заходами (тарифні або кількісні обмеження, національні стандарти, регіональні угоди про вільну торгівлю, зони експортного виробництва). Засоби впливу на міжнародну інвестиційну діяльність: податкові пільги, тарифні пільги, інвестиційні гранти тощо. Змінні засоби прямого впливу з обмеженою сферою дії (бюджетне фінансування на безповоротній основі; бюджетне кредитування; державні гарантії умов реалізації інвестиційних проектів; державний контракт на розробку і виконання інвестиційного проекту; розробка та реалізація загальнодержавних цільових комплексних програм; управління процесами приватизації з метою пошуку ефективнішого інвестора; часткове фінансування державою інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки; реалізація державою самостійно комерційних високоприбуткових інвестиційних проектів). Змінні засоби непрямого впливу (грошово-кредитна, амортизаційна, цінова, валютна політика). Інструменти податкового стимулювання (зниження ставки податку, інвестиційна податкова знижка, відміна податків на реінвестування, податкові угоди з іншими країнами, податкові кредити). Інструменти фінансового стимулювання (прискорена амортизація, пільгові кредити, інвестиційні гарантії, безвідсоткові кредити). Змінні засоби непрямого впливу (грошово-кредитна, амортизаційна, цінова, валютна політика). Індикативне планування інвестиційної діяльності. Планування інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання.

Вільні економічні зони (зовнішньоторговельні, функціональні (галузеві), комплексні (спеціальні) зони виробничого характеру).

Порядок створення, функціонування та ліквідації вільних економічних зон (ВЕЗ). Світовий досвід створення ВЕЗ.

Інвестиційний клімат (інвестиційний потенціал та його складові, характеристика інвестиційних ризиків). Міжнародні рейтинги (Euromoney, Institutional Investment тощо).

Вплив міжнародних інституцій на інвестиційну діяльність: Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКДАТ), СТО, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Багатостороннє агенство гарантування інвестицій (БАГІ), Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних суперечок (МЦІУС), Міжнародна організація праці (МОП).

Література: основна [6; 25; 32; 36; 41; 43];
додаткова [60; 76; 77]

Тема 7. Особливості реалізації міжнародної інвестиційної діяльності на Україні

Державна інвестиційна політика України на сучасному етапі. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні. Реальні інвестиції в галузі промисловості України. Форми і види іноземних інвестицій в Україні. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій. Проблеми інвестування за кордон.

Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату. Економічне середовище інвестиційної діяльності в Україні. Інфраструктура інвестування. Грошово-кредитна політика Національного банку. Роль Фонду державного майна України.

Література: основна [1–15; 25; 28; 29; 34; 39; 40];
додаткова [54]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета виконання контрольної роботи полягає у поглибленому вивченні теоретичних питань курсу, підібраних за трьома основними напрямками: теоретична база міжнародної інвестиційної діяльності; особливості форм міжнародної інвестиційної діяльності: прямого та портфельного інвестування.

При виконанні контрольної роботи студент повинен самостійно здійснити підбір наукової та аналітичної інформації; провести аналіз наведених даних; викласти власні думки; аргументувати їх. Текст відповіді повинен обов'язково містити посилання на першоджерела піс-

ля наведених тез, даних чи цитат — [22, с.35], що відповідають списку використаної літератури, який наводиться в кінці роботи. Загальний обсяг відповіді на кожне теоретичне питання 6–7 сторінок. Відповідь може бути подана і в друкованому вигляді, і написаною від руки. Рекомендований шрифт при друку — Times New Roman; кегль — 14.

Варіант контрольної роботи студент обирає за останньою цифрою залікової книжки (студентського квитка). При невідповідності виконаного варіанта робота не зараховується.

Варіанти контрольних робіт

Варіант 1.

1. Портфельні теорії іноземного інвестування.
2. Транснаціональні корпорації: поняття, критерії класифікації.
3. Інвестиційний клімат країни: сутність та критерії оцінки.

Варіант 2.

1. Теорія граничної ефективності інвестування діяльності нефінансових фірм (Кейнс, Тобін).
2. Особливості побудови структури транснаціональних корпорацій та фактори, що її визначають.
3. Стратегії управління портфелем цінних паперів.

Варіант 3.

1. Неокласичні теорії іноземного інвестування (позитивна та нормативна).
2. Форми виходу компанії на ринок іншої країни та фактори, що їх визначають.
3. Фондові і біржові індекси: зміст та порядок обчислення. Характеристика іноземних і українських фондових індексів.

Варіант 4.

1. Теорія ринкової влади Гаймера.
2. Характеристика видів злиття та поглинання при виході компанії на ринки інших країн.
3. Характеристика інструментів прав власності.

Варіант 5.

1. Теорія життєвого циклу продукту Вернона. Концепції життєвого циклу галузі.
2. Характеристика форм злиття та поглинання при виході компанії на ринки інших країн.
3. Міжнародні інституційні портфельні інвестори: класифікація, особливості діяльності.

Варіант 6.

1. Теорія конкурентних переваг М. Портера. Детермінанти національних конкурентних переваг за Портером.
2. Вплив транснаціональних компаній на динаміку руху прямих іноземних інвестицій у світі.
3. Фундаментальний аналіз фондових інструментів.

Варіант 7.

1. Теорія інтерналізації (Баклі, Кесон, Рагмен).
2. Переваги та недоліки для приймаючої країни виходу ТНК на її ринок через злиття та поглинання.
3. Міжнародні фондові біржі: особливості функціонування.

Варіант 8.

1. Біхевіористська теорія транснаціональних корпорацій.
2. Поняття спільне підприємство. Нормативно-правові засади створення та функціонування спільних підприємств в Україні.
3. Технічний аналіз фондових інструментів.

Варіант 9.

1. Модель ERPG Х. Перлмуттера.
2. Характеристика видів Вільних економічних зон (ВЕЗ). Досвід функціонування ВЕЗ в Україні.
3. Характеристика інструментів міжнародного ринку боргових зобов'язань.

Варіант 10.

1. Еклектична парадигма Дайнінга. Стратегічні модулі. Модель OLI (переваги власності, переваги інтерналізації, переваги розміщення).

2. Фактори, що обумовлюють створення спільних підприємств (зі сторін обох партнерів).
3. Класифікація ризиків портфельного інвестування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Види, форми та мотивація міжнародного руху капіталу.
2. Фактори, що зумовлюють швидке зростання міжнародного виробництва (лібералізація, технологічні зміни, зростання конкуренції).
3. Економічна сутність інвестицій та їх види.
4. Основні суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності.
5. Фінансово-кредитні установи у міжнародному інвестуванні.
6. Мотивація партнерів з інвестиційної діяльності.
7. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації.
8. Методологічна база теорії інтерналізації.
9. Класичні теорії іноземного інвестування.
10. Портфельні теорії іноземного інвестування. Неокласичні теорії іноземного інвестування.
11. Теорія індустріальної організації. Теорія монополістичної конкуренції С. Хаймера.
12. Теорія інтерналізації. Еклектична парадигма Дайнінга.
13. Теорія життєвого циклу Вернона.
14. Теорія граничної ефективності інвестування за Кейнсом.
15. Теорія граничної ефективності інвестування за Тобінім.
16. Класифікація прямих іноземних інвестицій (за кількісним критерієм; інвестиційними цілями; форми; горизонтальні і вертикальні прямі інвестиції).
17. Міжнародні портфельні інвестиції.
18. Відмінності між портфельними та прямими інвестиціями.
19. Кількісні показники оцінки транснаціональності компаній (ТНК).
20. Характеристика форм злиття та поглинання.
21. Характеристика видів злиття та поглинання.
22. Різниця між дочірніми, асоційованими компаніями та відділеннями.
23. Характеристика стратегій ТНК.
24. Характеристика контрактних форм діяльності на міжнародному інвестиційному ринку.

25. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційних програм і проектів. Економічне обґрунтування фінансового інвестиційного проекту. Основні положення щодо проектування підприємств, будинків і споруджень.
26. Особливості ціноутворення в інвестиційній сфері.
27. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів.
28. Характеристика інструментів міжнародного ринку боргових зобов'язань.
29. Характеристика інструментів прав власності.
30. Характеристика ринку похідних інструментів.
31. Основні джерела міжнародного короткострокового фінансування діяльності ТНК.
32. Види довгострокових цінних паперів, що використовуються ТНК для фінансування.
33. Фактори, що сприяють активізації міжнародної портфельної інвестиційної діяльності.
34. Систематизація ризиків портфельного інвестування.
35. Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів.
36. Інвестиційні операції фінансово-кредитних установ.
37. Портфель облігацій, його прибутковість і тривалість.
38. Методи активного керування портфелем облігацій.
39. Стратегії спекуляції на ф'ючерсному ринку. Ф'ючерси з процентних ставок. Ф'ючерси за фондовими індексами.
40. Хеджування процентного ризику.
41. Межа вартості опціону. Взаємозв'язок вартості опціонів “колл” і “пут”.
42. Хеджування і спекуляції з використанням опціонів.
43. Валютні і процентні свопи.
44. Інвестиційний портфель.
45. Пасивний підхід у керуванні інвестиціями.
46. Процентний ризик.
47. Керування активами і зобов'язаннями.
48. Індексний портфель.
49. Хеджування портфеля.
50. Активне керування портфелем.
51. Оцінка ефективності керування портфелем.
52. Інвестиційний ринок та його інфраструктура.
53. Макроекономічні взаємозв'язки та ринок капіталів у міжнародному аспекті.

54. Міжнародні взаємозв'язки: мобільність капіталу, валютні курси та дохідність фінансових активів.
55. Міжнародні фондові ринки. Методи розрахунку фондових індексів.
56. Форми регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційного процесу у міжнародній економіці.
57. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів.
58. Інноваційна форма іноземних інвестицій у міжнародній економіці.
59. Організаційні форми передачі технологій у міжнародній інвестиційній діяльності.
60. Венчурне підприємництво.
61. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу та політика держави щодо іноземних інвестицій.
62. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути.
63. Державна інвестиційна політика України на сучасному етапі.
64. Індикативне планування інвестиційної діяльності.
65. Характеристика видів Вільних економічних зон (ВЕЗ).
66. Світовий досвід створення ВЕЗ.
67. Система показників, які використовуються при аналізі інвестиційних процесів.
68. Методичні підходи до оцінки міжнародних інвестиційних проектів.
69. Методи оцінки економічної ефективності інвестицій.
70. Стратегічні модулі Дж. Дайнінга.
71. Модель ERPG Перлмуттера: специфіка орієнтації вищого менеджменту на різних етапах інтернаціоналізації фірми.
72. Основні форми виходу на зарубіжні ринки.
73. Глобально-економічні, загальноекономічні, ресурсно-економічні та політико-економічні фактори, які впливають на вибір стратегії інвестування.
74. Екстернальні та інтернальні чинники та їх вплив на формування інвестиційних стратегій фірми.
75. Стратегії країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції.
76. Стратегії країн, які беруть інвестиції.
77. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.
78. Характеристика середовища інвестиційної діяльності в Україні.

79. Фонд державного майна України.
80. Реальні іноземні інвестиції в галузі промисловості України.
81. Форми і види іноземних інвестицій в Україні.
82. Характеристика інструментів впливу на інвестиційну діяльність, таких, що пов'язані з регулюванням торговельних відносин.
83. Засоби впливу на міжнародну інвестиційну діяльність (змінні засоби непрямого впливу, змінні засоби прямого впливу з обмеженою сферою дії).
84. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій.
85. Порядок створення, функціонування та ліквідації ВЕЗ в Україні.
86. Поняття “спільне підприємство”. Фактори, що обумовлюють створення спільних підприємств (зі сторони обох партнерів).
87. Порядок створення і функціонування спільних підприємств в Україні.
88. Форми і види іноземних інвестицій, що можуть бути реалізовані в Україні.
89. Засоби, що використовуються для стимулювання іноземних інвестицій в Україні.
90. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій в Україні.
91. Участь національних інституційних інвесторів у міжнародному портфельному інвестуванні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правова

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91 р.
2. Закон України “Про іноземні інвестиції” від 13.03.92 № 2198-XXI.
3. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19.03.96 р.
4. Закон України “Про промислово-фінансові групи” від 21.11.95 р.
5. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 № 3480-IV
6. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.96 № 448/96-ВР.
7. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.01 № 2299-III.

8. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 № 2664-III // Уряд. кур’єр. — 2001. — 23 серп.
9. Указ Президента України “Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні” 12.07.01 № 512/2001.
10. Постанова НБУ “Про врегулювання порядку здійснення іноземними інвесторами інвестицій в Україну” 20.07.99 № 356 // Додаток до Вісн. НБУ. — 1999. — № 10.
11. Про заходи щодо поліпшення інвестиційної привабливості України: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 55-р від 22.02.01 р.
12. Положення про регулювання діяльності фондових бірж та торговельно-інформаційних систем, ДКЦПФР (зі змінами і доповн. від 04.09.03), зареєстр. в МЮУ 03.02.97. № 20/1824.
13. Положення про функціонування фондових бірж: Рішення ДКЦПФР від 19.12.06 № 1542, зареєстр. в МЮУ 18.01.07. № 35/13302.
14. Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів: Рішення ДКЦПФР від 02.11.06. № 1227, зареєстр. 30.11.06. № 1252/13126.
15. Перелік іноземних бірж та торговельно-інформаційних систем, після проходження лістингу на яких цінні папери іноземних держав та іноземних юридичних осіб можуть становити активи інститутів спільного інвестування: Рішення ДКЦПФР від 02.02.05. № 40, зареєстр. 21.02.05. № 253/10533.
16. Фондовий ринок України: правове регулювання. — Ч.1,2: Нормат. док. ДКЦПФР-К.: Україн. ін-т розвитку фонд. ринку, 2001. — 975 с.

Основна

17. Білорус О. Г. Економічна система глобалізму: Моногр. — К., 2003
18. Гіл Ч. В. Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. — К., 2001.
19. Дэннелс Д. Д., раде ба Л. Х. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции. — М., 1998
20. Зав’ялова О. В., Етокова О. В. Міжнародні злиття та поглинання: досвід Заходу. — К., 2002.
21. Иванов Ю. В. Слияния, поглощения и разделение компаний: стратегия и тактика трансформации бизнеса. — М., 2001.

22. *Киреев А. П.* Международная экономика: Учеб. пособие для вузов. — Ч.1: Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. — М., 2000.
23. *Ляшенко В. И.* Фондовые индексы и рейтинги. — Донецк: Сталкер, 1998.
24. *Лук'яненко Д. Г., Губський Б. Г., Мозговий О. М.* Міжнародна інвестиційна діяльність. — К., 2003.
25. *Майєр Дж. М., Олесевич Д. Л.* Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Д. Л. Олесевич (наук. ред.). — К., 2002.
26. *Мельник В. В., Козюк В. В.* Міжнародна інвестиційна діяльність: Навч. посіб. — Тернопіль, 2003.
27. *Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учебник /* Под ред. В. П. Колесова, М. Н. Осьмовой. — М., 2000.
28. *Міжнародні фінанси: Підручник/* О. І. Рогач, А. С. Філіпенко, Т. С. Шеремет та ін.; За ред. О. І. Рогач. — К., 2003.
29. *Носова О. В.* Іноземні інвестиції в транзитивній економіці України: Моногр. — Х., 2001.
30. *Портер М.* Международная конкуренция. — М., 1993.
31. *Портер М.* Стратегія конкуренції: Пер. з англ. — К.: Основи, 1997.
32. *Рогач О. І.* Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. — К.: Либідь, 2005. — 715 с.
33. *Рогач О. І.* Транснаціональні корпорації та економічне зростання: Навч. посіб. — К. — 1997.
34. *Рогач О. І., Шнирков О. І.* Транснаціоналізація світового господарства та перехідні економіки: Навч. посіб. — К., 1999.
35. *Рокоча В. В., Плотніков О. В., Новицький В. Є., Кудирко Л. П., Сльозко О. О.* Транснаціональні корпорації: Навч. посіб. — К., 2001.
36. *Ромашко О. Ю.* Регулювання міжнародних фондових ринків: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. — 240 с.
37. *Сазонець І. Л., Джусов О. А., Сазонець О. М.* Міжнародні фінансові інвестиції. — Д.: Вид-во Дніпропетр. націон. ун-ту, 2006. — 312 с.
38. *Світова економіка: Підручник /* А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. — К., 2000.
39. *Торгова Л. В., Хитра О. В.* Спільні підприємства в Україні: організаційно-економічний механізм і ефективність функціонування. — К., 2001

40. *Україна* в процесах міжнародної інтеграції / За ред. В. Р. Сіденка. — Х., 2003.
41. *Циганкова Т. М., Гордєєва Т. Ф.* Міжнародні організації: Навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К., 2001
42. *Шклярук С. Г.* Портфельное инвестирование. Теория и практика: Курс лекций по инвестированию, формированию и управлению инвестиционным портфелем. — Учеб. пособие. — К.: Нора-принт, 2000. — 367 с.
43. *Шклярук С. Г.* Финансовая система: структура, механизм функционирования, оптимизация. Финансовые рынки, финансовые институты и участники, финансовые инструменты, методы анализа, регулирование и оптимизация: Моногр. — К.: Нора-принт, 2003. — 568 с.
44. *Энг М. В., Лис Ф. А., Мауер Л. Дж.* Мировые финансы. — М., 1998.

Додаткова

45. *Алексєєнко Л. М., Олексєєнко В. М., Юркевич А. І.* Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (укр.-англ.-рос. тлумач. слов.). — К.; Тернопіль: Максимум; Економ. думка, 2000.
46. *Булєєв І. П., Богачєв С. В., Мєльникова М. В.* Промышленные корпорации: особенности развития и принятия решений: Моногр. — Донецк, 2003.
47. *Брейли Р., Майєрс С.* Принципы корпоративных финансов. — М., 1997.
48. *Буренин А. Н.* Рынки производных финансовых инструментов. — М.: ИНФРА-М, 1996.
49. *Внукова Н. М.* Ринок фінансових послуг: Навч.-метод. посіб. — Х.: ІНЖЕК, 2004. — 276 с.
50. *Герст П., Томсон Г.* Сумніви в глобалізації. Міжнародна економіка і можливості керування. — К., 2002.
51. *Глобалізація* мирового хозяйства и национальные интересы России / В. П. Колесов (ред.). — М., 2002.
52. *Губський Б. В.* Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. — К.: Наук. думка, 1998.
53. *Дудяк Р.* Основи біржової діяльності на товарному і фондовому ринку: Навч. посіб. — Л.: Львів. держ. аграрн. ун-т, 2001.

54. *Економіка* знань: виклики глобалізації на Україні / За заг. ред. А. П. Гальчинського, С. В. Львовчкіна, В. П. Семиноженка. — К., 2004.
55. *Жданов В. П.* Организация и финансирование инвестиций. — Калининград: Янтарный сказ, 2000.
56. *Иноземцев В. Л.* На рубеже эпох. Экономические тенденции и их неэкономические следствия. — М., 2003.
57. *Инвестиционно-финансовый портфель* (Книга инвестиционного менеджера. Книга финансового посредника) / Отв. ред. Ю. Б. Рубин, В. И. Солдаткин. — М., 1999.
58. *Калина А. В., Кощеев О. О.* Фондовый рынок: Навч. посіб. — К.: Вид-во “Ун-т “Україна”, 2006.
59. *Килячков А. А., Чалдаева Л. А.* Рынок ценных бумаг и биржевое дело. — М.: Юристъ, 2001.
60. *Ковалевський В. В., Козак Ю. Г., Грищенко С. Г., Новицький В. М., Макогон Ю. В.* Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред В. В. Ковалевського, Ю. Г Козак. — Одеса, 2001.
61. *Кругман П. Р., Обстфельд М.* Международная экономика. Теория и политика: Учеб. для вузов. — М., 1997.
62. *Ломакин В.* Мировая экономика. — М., 1998
63. *Лысенков Ю. М., Рымарчук А. И., Музыченко О.* Фондовый рынок: терминолог. слов.-справ. — К.: Діалог-прес, 1997.
64. *Лысенков Ю. М., Рымарук А. И., Педь И. В.* Участники фондового рынка: Функции, организация деятельности. — Кн. 5. — К.: Вісн. фонд. ринку, 1998.
65. *Мертенс А.* Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. — К.: КИА, 1997.
66. *Мендрул О. Г., Павленко І. А.* Фондовый рынок: операції з цінними паперами: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. — 156 с.
67. *Мовсеян А. Г., Огнивцев С. Б.* Мировая экономика: Учебник. — М., 2001.
68. *Мозговой О. Н.* Зарубежный фондовый рынок. — К.: УАННП “Фенікс”, 1998.
69. *Мозговой О. Н.* Фондовый рынок Украины. — К.: УАННП “Фенікс”, 1997.
70. *Мозговой О. М.* Фондовый рынок: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 1999.
71. *Новицький В. Є.* Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. — К., 2003

72. *Пересада А. А.* та ін. Інвестування: Навч.-метод. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001.
73. *Примостка Л. О.* Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Моногр. — К.: КНЕУ, 2001. — 263 с.
74. *Рогач О. І.* ТНК і економічне зростання країн, що розвиваються. — К., 1994.
75. *Рогач О. І., Шнирков О. І.* Країни, що розвиваються, і транснаціоналізація світової економіки: Навч. посіб. — К., 1998.
76. *Рум'янцев А. П., Климко Г. Н., Рокоча В. В., Савчук В. І., Дідівський М. І.* Міжнародна економіка: Підручник /А. П. Рум'янцев (ред.). — К., 2003.
77. *Рут Ф. Р., Філіпенко А.* Міжнародна торгівля та інвестиції: Пер. з англ. — К.: Основи, 1998.
78. *Сакс Дж., Пивоварський О.* Економіка перехідного періоду: уроки для України: Пер. з англ. — К.: Основи, 1996.
79. *Смолянська О. Ю.* Фінансовий ринок: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2005.
80. *Суторміна В. М., Федосов В. М., Рязанова Н. С.* Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. посіб. К., 1993.
81. *Тьюз Р., Бредлі Е., Тьюз Т.* Фондовый рынок. — 6-е изд.: Пер. с англ. — М.: Инфра-М, 1999.
82. *Черкасов В. Е.* Международные инвестиции: Учебн.-практ. пособие. — М.: Дело, 1999.
83. *Ченг Ф. Ли, Джозеф И. Финетти* Финансы корпораций. — М.: Инфра-М, 2000.
84. *Штігліц Дж.* Глобалізація та її тягар. — К., 2003.
85. *Шарп У., Александер Г., Бейли Дж.* Инвестиции. — М.: ИНФРА-М, 1998.
86. *Шевчук В. О.* Міжнародна економіка: теорія і практика. — Л., 2003.
87. *Шелудько В. М.* Фінансовий ринок: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2002. — 535 с.
88. *Шемет Т. С.* Міжнародні фінанси. — К., 2000.

Електронні джерела

1. <http://www.globalpolicy.igc.org>- новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
2. <http://www.iplanet.net/fdisurvey>- інформація щодо світових потоків прямих інвестицій

3. <http://www.oecd.org> - офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР
4. <http://www.standartsandpoors.com> — сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
5. <http://www.moody's.com> — сайт рейтингового агенства Moody`s, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
6. <http://www.transnationale.org> - надає інформацію про більш ніж 10000 компаній, включаючи ТНК
7. <http://www.unctad.org/wir/index.htm> - інформація щодо оглядів світових інвестицій
8. <http://www.finance.yahoo.com> –новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
9. <http://www.fdi.eu.com> інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК
10. <http://www.ssmc.gov.ua> — офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
11. <http://www.rada.gov.ua> — офіційний сайт Верховної Ради України
12. <http://www.ufs.com.ua> - український фінансовий сервер
13. <http://www.investfunds.com.ua> — інформаційний фінансовий сервер

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Міжнародна інвестиційна діяльність”	4
Зміст дисципліни “Міжнародна інвестиційна діяльність”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Питання для самоконтролю	14
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4052

Підп. до друку 25.05.09. Формат 60x84/₁₆. Папір офсетний
Друк ротарійний трафаретний.

Ум. друк. арк 1,39. Обл.-вид. арк. 1,23. Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*